

הספרנית הקטנה בעולם

איריס ארגמן

מערך שיעור זה ניתן באדיבותה
של הסופרת איריס ארגמן

הספר נכתב בהשראת סיפורה האמיתי של דיטה קראוס, ניצולת שואה מצ'כיה.

כדאי להציג לילדים את סיפורה של ניצולת השואה.

למורים - ניתן לצפות בסרטון שבו היא מספרת את סיפורה באתר יד ושם וכן ביוטיוב (לא מיועד לילדים)

לאורך היצירה מוזכרים **השמיים והעננים** מספר פעמים: "מידי יום הלכה דיטה לבית הספר... ופרשה ידיים לצדדים כמו ציפור. בשמיים שטו עננים לבנים. דיטה תפסה ענן, החביאה אותו בכיס ורצה לבית הספר..."
-האם אפשר להחביא ענן בכיס?

"הימים חלפו, בשמיים נסעו העננים, העצים פרחו...."
"ברכבת הזו אף אחד לא ישב, כולם עמדו צפופים ועצובים. דיטה הביטה לעבר האשנב הגבוה וחיפשה פיסה של שמיים כחולים..."
"וחומת אבן גדולה הסתירה את העצים, בשמיים לא עפו ציפורים..."
-מדוע לאורך היצירה מוזכרים השמיים והעננים? מה הם מסמלים?
-האם חל בהם שינוי?

לקראת סופו של הספר דיטה מביטה לשמיים: "היא הביטה בשמיים שנפרשו כמו שמיכת קיץ עם נקודות לבנות-להקת ציפורים חצתה את העננים ונדדה למרחקים.... גם אני יכולה לנדוד..."
בסוף הסיפור היא עפה בשמיים כמו ציפור- מה דעתכם על סופו של הסיפור?

דיטה מוצאת **ספרים** ומסתירה אותם במעיל שלה.
 אלו ספרים היא מוצאת?
 מדוע היא מחביאה אותם?
 דיטה הופכת להיות הספרנית הקטנה במחנה.
 האם הספרים חשובים? מדוע הם חשובים?

מוטיב הזמן ביצירה

דיטה חשבה: "מישהו גנב את הזמן"
 למה היא מתכוונת כשהיא אומרת שמישהו גנב את הזמן?
 שעון האורלוגין שבכיכר העיר מפסיק לפעול,
 אך בסוף הסיפור הוא חוזר לפעול:
 "המחוגים חגו במעגלים, הפעמון צלצל ודנדן"
 מדוע שעון האורלוגין עמד מלכת? מדוע הפסיק לתקתק ולהציג את השעה?
 בסוף הסיפור הוא חוזר לפעול, מדוע?

מה דעתכם על סיפורה של דיטה קראוס?
 שוחחו עם הילדים בכיתה על אומץ לב ותושייה,
 על אופטימיות ותקווה לימים טובים יותר גם בזמנים קשים.

פעילות יצירתית-התבוננות בשמיים:

- צאו עם הילדים לחצר, בקשו מהם להתבונן בשמיים ובעננים השטים.
- אלו צורות לעננים?
- ספרו על סוגי עננים (ענני נוצה, ענני כבשה, ענני גשם אפורים וכבדים...)
- ציירו את העננים (כדאי להשתמש בצבעי מים/ צבעי אקריליק)